

DIE ROEPING VAN DIE PREDIKANT IN DIE TAAK VAN DIE KERK T.O.V. VOLKEREVERHOUDINGE

Dr. J. Postma

IN hoofsaak kan saamgestem word met dit wat die inleier gesê het i.v.m. die taak van die kerk. Dit wil sê wat hy gesê het oor die kerk wat per se eintlik die lidmate is. Ons onderwerp is egter meer gespesialiseerd. Dit gaan nie nou oor die amp van alle gelowiges in hierdie bepaalde omstandigheid nie maar in casu oor die besondere amp van die bedienaar van die Woord, d.w.s. die predikant veral in die profetiese amp en ook gedeeltelik in die koninklike amp, want ons belydenis sien die predikant ook as 'n ouderling.

Om vir onself duidelikheid te kry oor die taak van die predikant, is dit nodig dat ons onself op hoogte moet stel met wat die opdrag van die bedienaar van die Woord is.

In Ef. 4 word o.a. duidelik gestel wat die taak is van die besondere amp, d.w.s. die herder en leraar nl. om die heiliges toe te rus vir hulle dienswerk, tot opbouing van die liggaam van Christus. Dit moet die bedienaar veral doen deur die verkondiging van die Woord soos dit werklik word in die preek, in die kategetiese onderrig en op huisbesoek en gemeentelike samekoms.

En nou is daar geen terrein van die lewe wat buite die straal van die Woord van God val nie. Dit is immers die noodwendige uitvloeisel van ons geloof in God. Drie-enig omdat ons in God Drie-enig glo, beteken dit dat ons die Vader, die Seun en die Heilige Gees ken en dien. Ons ken nie net die Seun nie, want dan sal ons godsdiens bloot opgaan in verlossingsleer. Of as ons alleen die Heilige Gees ken dan is daar die gevaar van subjektivisme. Ons dien ook God die Vader. Daarom het die gelowige ook belang wat daar in die groot wêreld aangaan. God die Vader is immers die Skepper daarvan en daarom is ons noodwendig daarby betrokke.

En nou laat die Woord van God dus ook sy lig val op die volkerewêreld en die volkereverhouding. Dit bly dus die roeping van die bedienaar van die Woord en die heiliges, die gelowiges ook voor te lig, te onderrig en toe te rus vir hulle taak t.o.v. die volkereverhouding in Suid-Afrika. Die bedienaar van die Woord mag hom nie daaraan onttrek en maak of hy nie daarby belang het nie. Christenwees hef nie jou volksverband op nie en plaas jou nie op 'n eiland nie.

Oor hierdie saak is daar dus geen verskil nie. As Gereformeerdes het ons dan ook nog altyd ons roeping teenoor ons volk verstaan. En terwyl ons nou Totiusfees gevier het, het dit vir ons duidelik geword dat hy ook besonderlik toegerus was om ons Afrikaanse volk daartoe te bring om diensbaar te wees in die koninkryk van God. Daarom het hy hom ook so sterk beywer vir die behoud van die Afrikaanse volk want 'n volk, net soos 'n enkeling kan van geen betekenis wees nie as hy nie eers homself is nie.

Sedertdien het die sake verder ontwikkel. Tot 'n groot mate het ons volk nou sy eie identiteit ontwikkel, maar dit sal nie somer vanself bly voortbestaan nie. Daar moet gedurig ook nog aandag

gegee word aan die behoud en ook gewaak word teen gevare wat die uitwissing van ons volk bedreig. Maar 'n tweede taak het in die laaste jare baie ernstig na vore getree en dit is dat ons moet meewerk dat die volkereverhouding in S.A. in die regte bane geleë word. Nie dat die predikant nou 'n politieke stelsel moet uitwerk in besonderhede nie, maar dat die groot beginsels vir menseverhoudinge en volkereverhoudinge soos dit in die Skrif tot openbaring kom vir die lidmate uitgestippel moet word.

Maar by die uitstippeling van die grondbeginsels vir mense en volkereverhouding moet die Skrif natuurlik deurslaggewend wees. Maar dan moet ons dit nader kwalifiseer. Ons as Gereformeerdes verstaan die Skrif op 'n bepaalde manier. Daarom het ons ook belydenisskrifte. Dus ons kan nie wegkom met 'n piblistiese beroep op die Skrif nie, maar moet ook die leiding van die Gees van God erken deur die eeue heen aan sy kerk. Ons moet dus rekening hou met die verlede in soverre dit ooreenkom met die Woord van God en nie nou optree asof ons nou eers die Skrif ontdek het wat die volkereverhoudinge betref nie. Die Skrifbeginsel wat ons kerk tog geponeer het, is dat as twee volke of rasse op dieselfde grondgebied lewe, dan moet een van hulle gehou of integrasie of uitmoording!

In die lig van die beginsel het ons dus 'n koers waarheen ons beweeg. Ons glo verder ook dat aan ons die voogdyskap opgedra is om die Swart volke in Suid-Afrika te lei tot volwassenheid. Hierdie beginsel hou in dat daar 'n tyd kom dat die voogdyskap tot 'n einde kom. Myns insiens het ons nou die stadium bereik en is dit nou die tyd van ontvoogding wat ook heelwat veranderinge meebring. Ons kan egter nie wat voorheen onder die voogdyskap gedoen is sonder meer gaan aftakel en brandmerk as sonde nie. Ons weet tog kinders het gewoonlik nie toegang tot alle grootmens-bedrywig-hede nie. Maar waar die ontvoogding nou intree, is dit dus noodsaaklik dat daar veranderinge kom en dat ons ons daarom sal laat lei deur die Woord van God nl. dat menseregte beskerm moet word.

Maar terselfdertyd moet ons ook daarvoor bedag wees dat ons met 'n gebroke wêreld te doen het. Dit wil sê nie net met wit en swart verhoudinge nie. Die ander rasse in Suid-Afrika is ook sondaarmense; hulle is nie heiliges nie. En daarby is die Satan ook aan die werk in die wêreld en hy sal enige poging tot regtrek van verhoudinge ook misbruik en in sy eie belang verdraai.

Dit sal hom baie goed pas as die Christendom in Suid-Afrika uitgeroei kan word, die Christendom wat nog vandag hoofsaaklik aan die blankedom verbonde is. Teen die agtergrond dat daar dus 'n magtige vyand is wat die stryd voer moet ons dus ook reg optree en op die regte manier.

Want dit is 'n belangrike saak dat die reg en geregtigheid gehandhaaf en tot gelding gebring moet word, maar dan moet ons ook bedag wees daarvoor op watter manier ons dit doen. Ons moet nie metodes aanwend wat nie pas by die koninkryk van God nie. Ons moet nie oor alles 'n abodiktiese uitspraak lewer asof ons nou al die kennis het en al die oplossings kloutjie-klaar het nie, en dat dié wat nie ons standpunt nou insien nie sommer afskrywe en oor-

boord gooi nie. Ons ken die geskiedenis van Simeon wat sonder meer die reg wou handhaaf teenoor die Sigemiete en op 'n wyse tekere gegaan het wat groot skade berokken het.

Ons stem dus saam dat ons nie meer net stry vir die behoud van ons nasie nie, maar nou ook met die ontvoogding van die nie-blanke te doen het. Dit is 'n groei-proses en in ooreenstemming met ons opvatting. Sondige dinge moet verwyder word. Maar daarby moet ons ook steeds waak dat ons as volk behoue bly. Want die vyfde gebod sê tog: „Eer jou vader en jou moeder sodat jou dae verleng mag word in die land wat die Here jou God aan jou gee!”

Die predikant het dus die taak om sy lidmate met die Woord van God te lei: Hulle moet as gelowige Afrikaners hulleself bly en sorg dat hulle hulleself bly en met die gawes en talente wat hulle ontvang het ook hulle medemens dien.

Om dit alles met 'n beeld duidelik te maak. Ons weet dat daar dikwels ook spanninge in gesinne kom as die kinders groot word. Ons kry ouers wat nie wil toelaat dat kinders groot word nie; ons kry ook ouers wat slawe van kinders word en, soos die uitdrukking dit stel, hulleself voor die tyd uittrek. Ons weet hoe dit dikwels op die plase gebeur as die seun groot word en ook selfstandig moet begin boer. Die vader moet die seun nie onderdruk nie, maar hom help om selfstandig te word. Daarvoor moet geoffer word. Aan die ander kant moet die vader ook self nog selfstandig bly sodat hy die seun kan help en ondersteun.

So moet ons ook vandag die ontvoogdingsproses in ons eie land sien ten opsigte van die volkereverhoudinge.

*(Gelewer by die Aktualiteitskursus, Teol. Skool,
Potchefstroom, Maart 1977.)*